

HET HOLLAND HUIS te Brussel. De stand der Nederlandsche Pers.

HOTELS RECLAME WERELDTENTOONSTELLINGEN DOOR H. ASSMANN

Het lijkt verdacht veel op gewichtigheid-zonder-fundament wanneer men een invitatie ontvangt voor een driedaagsche reis naar het buitenland en in den trein van den leider een papier krijgt, waarop getypt: programme d'un voyage d'étude d'un groupe de journalistes hollandais. Een studiereis van drie dagen! Een opgave dus om land en mensch te bestudeeren in een halve week, van welken tijd nog een ruim gedeelte werd doorgebracht in den trein. Terwijl feestmaaltijden en minder of meer officieele lunches ook verschillende uren kunnen vragen.

Niettemin was er gelegenheid tot studie voor de vertegenwoordigers van enkele Nederlandsche dag- en weekbladen, die een bezoek brachten aan België, op uitnoodiging van den Hoogen Raad voor Toerisme in samenwerking met hotel Albert I et Terminus Nord, wellicht juist omdat het bezoek niet het stempel droeg van een zeer plechtige en zeer officieele studiereis. Door de ervaren en prettige leiding van den heer de Peterson, gedelegeerde voor Nederland van bovengenoemden Raad, de amicaal-collegiale stemming onder de persmensen en het contact, dat dadelijk met de Belgische journalisten was verkregen, werd het een plezierig uitstapje. In deze ongedwongen stemming echter komt men het zekerst tot vrije uitwisseling van gedachten, waarbij geestdrift voor eigen zaak oprechte waardeering voor ander werk niet uitsluit. De meest nuchtere Noorderling van ons Noordelijk landje voelt voldoening, wanneer bijv. een Luiksche wethouder België's erkentelijkheid betuigt jegens Nederland voor de hulp aan de oorlogsvluchtelingen, luistert met trots, wanneer een Luiksche ingenieur de Nederlandsche wetenschap roemt in Kamerlingh Onnes, Keesom en Zeeman of wanneer minister Lippens, die het vervoerwezen en de posten beheert in België, met bewondering spreekt over onze vluchten naar Indië en de Zuiderzeewerken. Er was gelegen-

heid tot studie in de conversatie met vooraanstaande persoonlijkheden uit het Vlaamsche en Waalsche gedeelte van België; er was gelegenheid tot studie, wanneer men luisterde naar tafelspeeches, waarbij men bijv. kon constateren, hoe intensief men werkt in België, hoe de mentaliteit zich langzaam wijzigt ten opzichte van de verhouding met de buurstaten, hoe men reclame maakt in den goeden zin van het woord. Voor de wereldtentoonstellingen in Antwerpen en Luik in 1930 maakt men nu reeds reclame, om aan zooveel mogelijk buitenlanders het volgend jaar te kunnen toonen, wat België presteert en wat België is.

De man, die in den trein een gewichtige beschouwing tracht te houden over het verschil in reizen van nu en vijftig jaar geleden, is even verfoeilijk als de reiziger, die de conversatie opent met een praatje over het weer. Er zijn belangwekkender onderwerpen om elkaar op reis te onderhouden en te amuseeren. Niettemin is het zeer begrijpelijk, dat men het eerstgenoemde onderwerp aanroert, wanneer men reisgelegenheden van tegenwoordig vergelijkt met die van twintig jaar geleden. Men denke bijv. aan de luxueuze Oceanschepen of aan vliegtuigen, waar men in een beperkte ruimte nog alle comfort vindt voor een prettige reis. De trein is niet meer een vervoermiddel, maar bijna een ontspanningsgelegenheid welke men gebruikt om het reizen zelf, zoodat wij ons kunnen voorstellen, dat vacantiereizigers in een luxe-trein plaatsnemen, niet om Parijs of Bazel te bereiken, maar om het reizen zelf in deze treinen. Het bestaan van deze verbindingen met het buitenland zoowel als het tegenwoordig hotelwezen bewijst slechts, dat men heeft ingezien, hoe men het toerisme het best en doelmatigst kan bevorderen. Het reizen naar en het verblijven in een vreemde stad mag voor de toeristen geen „behelpen” zijn, daar een groot deel der toeristen